

OBSAH

ÚVODEM	3
POSILÁNÍ, ORGANIZACE A ÚKOLY ČSČK	5
Poslání, organizace a struktura ČSČK	5
HLAVNÍ ÚKOLY ČSČK	6
ŽENEVSKÉ KONVENCE, ÚKOLY A NORMY PRÁCE DOBROVOLNÝCH SESTER ČSČK	7
ÚKOLY A ČINNOST DOBROVOLNÝCH SESTER ČSČK V MÍROVÝCH A MIMORÁDNÝCH PODMÍNKÁCH	8
ZÁKLADY ORGANIZACE CO A ZDRS CO	10
ORGANIZACE CO	10
ORGANIZACE ZRDS CO	11
ORGANIZACE OLP	12
OSTATNÍ ÚTVARY ZDRS CO	14
ČINNOST DOBROVOLNÝCH SESTER VE ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍCH	14
CHARAKTERISTIKA PROSTORU NAPADENÍ	15
ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE	17
ZDRAVOTNICKÁ DOKUMENTACE, SE KTEROU HOSPITUJÍCÍ SESTRA PŘIJDE DO STYKU NEJČASTĚJI	18
V zařízeních ambulanci péče	18
V zařízeních ústavní péče	19
Dokumentace spojená s přijetím nemocného do ústavní péče	19
Dokumentace spojená se stravováním nemocných	21
Dokumentace spojená s odesláním materiálu na vyšetření	21
Dokumentace spojená s organizací práce sestry na lůžkovém oddělení	22
ANATOMIE A FYZIOLOGIE LIDSKÉHO TĚLA	23
VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ	23
VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ	23
LÁTKOVÁ PŘEMĚNA — METABOLISMUS	24

Přeměny jednotlivých živin	25
Vylučování zplodin látkové přeměny	25
Trávicí soustava	27
Dýchání	30
Krevní systém	32
Srážení krve	34
Krevní skupiny	35
Soustava Rh (Rh faktor)	35
Krevní oběh	35
Míza (tkáňový mok) a mízní oběh	38
Řídící soustavy	38
Řízení látkové (humorální, chemické)	38
Pohybová soustava	39
Svalstvo	39
Kostra	40
Pohlavní ústrojí	40
Kůže	41
Nervová soustava	42
Smyslová ústrojí — čidla	44
HYGIENA, BOJ PROTI INFEKČNÍM NEMOCEM	46
INFEKČNÍ NEMOCI A BOJ PROTI NIM	46
Vznik a šíření přenosných nemocí	48
Obranyschopnost organismu	49
Formy procesu šíření nákazy	52
Základní podmínky procesu šíření nákazy	54
Zdroj původce nákazy	54
Cesta šíření původce nákazy	55
Přenos původce nákazy stykem	56
Přenos původce nákazy vzduchem	56
Přenos původce nákazy vodou	57
Přenos původce onemocnění potravinami	58
Přenos původce nákazy hmyzem, popřípadě jinými členovci	59
Vnímatý organismus a vstupní brána původce nákazy	59
Faktory ovlivňující intenzitu procesu šíření nákazy	60
Ochrana proti šíření nákaz	61
Přehled přenosných nemocí	66
Nákazy alimentární	66
Nákazy šířené vzdušnou cestou	68
Nákazy přenášené členovci	71
Nákazy kůže a zevních sliznic	71
Některé nákazy přenosné ze zvířat na lidi	73
ZÁKLADY HYGIENY	75
Osobní hygiena	76
Hygiena vody, ovzduší, půdy	78
Voda	78
Ovzduší	82
Půda	83
Hygiena práce a pracovního prostředí	84
Vztah člověka k pracovnímu prostředí	87
Některé škodliviny	89

Hygiena výživy	90
Ochrana potravin z hlediska epidemiologického	95
Hygienické a protiepidemické zajištění hromadných akcí	96
OBVAZOVÁ TECHNIKA	98
ŠÁTKOVÉ OBVAZY	99
Kratavý obvaz pohlavních orgánů — T obvaz	99
Malý závěs	100
O BINADLOVÉ OBVAZY	100
Klasový obvaz hřbetu ruky — úplný	101
Obinadlový obvaz hřbetu ruky neúplný — zavěšený	101
Obvaz celé ruky — rukavička	101
Obvaz celé ruky — neúplná rukavička	101
(s klasovým obvazem palce)	
Obvaz palce nohy — sandálový	102
Hippokratova čepice	103
Obvaz ucha	104
Obvaz oka	104
Obvaz obou očí	105
Šipový obvaz zátylí	106
Obvaz obou ramen	107
Hvězdrový obvaz zad a prsou	108
Obvaz prsu	109
Obvaz obou kyčlí	109
Ohlávka	109
Prakový obvaz nosu	111
Prakový obvaz brady	111
Prakový obvaz temene	111
NÁPLASTOVÉ OBVAZY	112
Lepení proužků náplasti (prodyšné obvazy) — viz kapitolu „První pomoc“, str. 187	112
Lepení plošných náplastí (poloprodyšné obvazy)	112
Náplastový obvaz špičky prstu (maltézský kříž)	112
PRVNÍ POMOC	113
ORGANIZACE PRVNÍ POMOCI	113
PREVENCE ÚRAZŮ	114
Úrazovost v našich zemích	115
Úrazy v průmyslu	115
Úrazy v zemědělství	116
Úrazy v dopravě	117
Úrazy dětí	117
VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRVNÍ POMOCI	118
PORUCHY ŽIVOTNĚ DŮLEŽITÝCH FUNKCÍ	119
Poruchy vědomí	119
Dušení	126
Náhlá zástava oběhu	138

Utopení	143
Úraz elektrickým proudem a bleskem	145
Oběšení a uškrcení	146
Úraz teplem	146
Celkové podchlazení	148
Otrava kyslíčnickem uhelnatým	149
Krvácení	150
Zevní krvácení	151
Krvácení z přirozených otvorů těla	161
Vnitřní krvácení	164
Šok	166
Tlaková poranění	169
Crush syndrom — syndrom ze zasypaní	169
Blast syndrom — poranění tlakovou vlnou	170
O STATNÍ NÁHLÁ POŠKOZENÍ ZDRAVÍ	171
Rány	171
Komplikace ran	174
Poranění vnitřních orgánů	176
Mozkolebeční poranění	176
Poranění hrudníku	182
Poranění nitrobřišních orgánů	189
Tepelná poranění	191
Popálení	191
Omrznutí	195
Úrazy poleptáním	196
Pohmoždění	197
Poranění kloubů a kostí	197
Podvrtnutí	197
Vymknutí	198
Zlomeniny	199
NÁHLÁ ONEMOCNĚNÍ	206
Náhlé bolesti na hrudi	206
Záchvatová dušnost	208
Náhlé cévní příhody mozkové	210
Poruchy látkové přeměny cukru	211
Epileptiformní záchvaty křečí	212
ZDRAVOTNICKÉ TŘÍDĚNÍ A ODSUN RANĚNÝCH A NEMOCNÝCH	213
ZDRAVOTNICKÉ TŘÍDĚNÍ	213
Základní rozdělení zdravotnického třídění	214
Orientační	214
Diagnostické	214
Odsunové	215
Prognostické	215
Předlékařské diagnostické třídění — stanovení pořadí pro ošetření	216
Pořadí ošetření I.	216
Pořadí ošetření II.	217
Pořadí ošetření III.	218
Odsunové třídění	219
Pořadí odsunu I.	219

Pořadí odsunu II.	220
Pořadí odsunu III.	220
Základní odsunové polohy	221
Stabilizovaná poloha na boku	221
Vodorovná poloha vleže naznak	222
Polohy vleže na břiše s podložením ramen a čela	222
Šikmá poloha vleže naznak hlavou dolů	223
Poloha v polosedě s pokrčenými a podloženými dolními končetinami nebo nepodloženými	225
ZDRAVOTNICKÝ ODSUN (TRANSPORT)	225
Zdravotnické zásady odsunu	226
Technické připomínky pro odsun	227
Zdravotnický odsun jednotlivcem a skupinou osob	227
Odsun dvěma zachránci	237
Odsun se zdravotnickými pomůckami	237
PÉČE O NEMOCNÉ	244
OSOBNOST DOBROVOLNÉ SESTRY ČSČK	244
VLIV PROSTŘEDÍ NA NEMOCNÉHO— OCHRANNÝ LÉČEBNÝ REŽIM	246
Domácí prostředí	248
Nemocný na lůžku	250
Základní polohy nemocných	255
Změny polohy nemocného na lůžku	257
Oblečení pro nemocného	261
Oblékání a svlékání nemocného	261
Úprava lůžka	262
Úprava prázdného lůžka	262
Úprava lůžka s nemocným	264
Hygienická péče o nemocného	266
Ranní a večerní péče o nemocné	268
Koupání nemocných	272
Mytí znečištěného nemocného	274
Péče o vlasy	275
Proleženiny	279
Příčiny vzniku proleženin	279
Vznik proleženiny	280
Prevence proleženin	280
Léčení proleženin	282
Opruzeniny	282
Prevence opruzenin	282
Léčení opruzenin	282
APLIKACE TEPLA A CHLADU	282
Aplikace tepla	283
Aplikace chladu	284
Obklady	285
PŘEVAZ	289
Asistence při převazu v nemocnici	289
Asistence při jednoduchém převazu	290
Převaz rány v domácnosti	291

LÉKY	291
Uložení léků	292
Znehodnocení léků	292
Podávání léků	292
STRAVOVÁNÍ NEMOCNÝCH	297
Podávání jídla	298
Krmení nemocného	302
POZOROVÁNÍ NEMOCNÉHO	304
Příznaky	305
Sledování fyziologických funkcí	307
Měření tělesné teploty	308
Měření tepu	310
Měření dechu	311
Měření krevního tlaku	312
Sledování odchodu moče	312
Sledování odchodu plynů a stolice	315
ZÁKLADY DEZINFEKCE A STERILIZACE	320
Dezinfekce	320
Chemická dezinfekce	320
Dezinfekce fyzikální	322
Dezinfekce kombinované	323
Sterilizace	323
Fyzikální sterilizace	323
Chemická dezinfekce	324
Péče o pomůcky z různých materiálů	325
ZÁKLADY OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE	
U VYBRANÝCH SKUPIN NEMOCNÝCH	332
Péče o nemocného dlouhodobě upoutaného na lůžko	332
Základní ošetrovatelská péče	332
Péče o nemocného s protetikými pomůckami	334
Ošetřování nemocného cukrovkou	337
Ošetřování nemocného se zhoubným nádorem	338
Ošetřování nemocných chorobami srdce a plic	339
Ošetřování nemocných s poruchou vědomí	340
Péče o umírajícího a zemřelého	340
PRÁCE DOBROVOLNÉ SESTRY NA AMBULANCI	341
Práce přípravné a dokončovací	342
Práce odborné	342
Práce administrativní a organizační	343
Práce zdravotně výchovná	343
PÉČE O MATKU A DÍTĚ	345
PÉČE O ŽENU A MATKU	345
Hygiena při menstruaci	345
Náhly porod	346
Životospráva v šestinedělí	348
PÉČE O DÍTĚ	349
Postýlka a kočárek	350
Koupání dítěte	350
Příkrmování dítěte a umělá výživa	352
Hračky	352

ANTIKONCEPCE A PLÁNOVANÉ RODIČOVSTVÍ	353
Přehled antikoncepčních metod	353
PŘECHOD NEBOLI KLIMAKTÉRIUM	355

ZDRAVOTNICKÁ OCHRANA PŘI	
POUŽITÍ ZHN	359

ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉ OCHRANY	
PŘI POUŽITÍ JADERNÝCH ZBRANÍ	359

Ničivé faktory jaderných zbraní	360
Poranění organismu účinkem tlakové vlny	360
Poškození organismu účinkem světelného záření	360
Poškození poranění) organismu ionizačním zářením	362
Ošetřování kombinovaných zasažení	365

ZÁSADY OCHRANY JEDNOTLIVCE PROTI ZHN	365
---	-----

Kolektivní ochrana	367
Speciální očista	368
Částečná hygienická očista	368
Úplná hygienická očista	368

ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉ	
PROTICHEMICKÉ OCHRANY	374

Otravné látky s nervově paralytickým účinkem	374
Příznaky otravy podle stupně závažnosti	375
Otravné látky zpuchýřující	376
Otravné látky dusivé	377
Látky všeobecně jedovaté	378
Psychoaktivní látky	378
Látky dráždivé	379

REŽIM ŽIVOTA V PROSTORU NAPADENÍ	
Opuštění zamořeného prostoru	380
Ošetřování zasažených chemickými zbraněmi	381
Ošetřování zasažených biologickými zbraněmi	385

ZÁKLADNÍ ZPŮSOB OCHRANY	
PŘI NAPADENÍ BIOLOGICKÝMI ZBRANĚMI	382

Způsoby použití biologických zbraní	382
Opatření při použití BBP	283

HOSPITACE VE ZDRAVOTNICKÉM	
ZARÍZENÍ	385

NÁPLŇ HOSPITACÍ	385
ORGANIZAČNÍ POKYNY	386

LITERATURA	387
-----------------------------	-----